



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **H. B.**

státní příslušnost Alžírská demokratická lidová republika

t.č. v X

zastoupeného Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem

sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**

sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15.12.2017 č.j. OAM-177/LE-VL14-VL16-PS-2017, o zajištění v zařízení pro zajištění cizinců

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR **se zrušuje** a věc se mu vrací k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 6 800 Kč k rukám advokáta Mgr. Ladislava Barty, se sídlem Purkyňova 6, Ostrava-Moravská Ostrava do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

- III. Návrh žalobce, aby mu pro toto řízení byl ustanoven zástupce z řad advokátů Mgr. Umar Switat, se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4, se **zamítá**.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 15.12.2017 č.j. OAM-177/LE-VL14-VL16-PS-2017 byl žalobce zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a podle odst. 5 téhož ustanovení byla stanovena doba trvání tohoto zajištění do 3.4.2018. Žalovaný vzal za prokázáno, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal žalobce pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo jej pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Žalobce ve své vlasti žádnou obavu z pronásledování ani žádné újmy nepociťuje a žádost o mezinárodní ochranu podal až s cílem vyhnout se realizace vyhoštění a dosáhnout svého propuštění ze zajištění. Podle názoru žalovaného by v jeho případě nebylo účinné uplatnění zvláštního opatření podle ust. 47 zákona o azylu.
2. Žalobce proti shora uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu na Poště Ostrava 1 dne 15.1.2018. Tuto žalobu nijak neodůvodnil a požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů, a to Mgr. Umara Switata, advokáta se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4. Dne 17.1.2018 byla následně doručena krajskému soudu žaloba žalobce podaná advokátem Mgr. Ladislavem Bártou a k ní byla připojena plná moc udělená žalobcem tomuto advokátu dne 3.1.2017. V žalobě bylo namítáno, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle ust. § 47 zákona o azylu. V žalobě bylo poukázáno na čl. 15 Preambule směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/33/EU, podle kterého by zajištění žadatelů o mezinárodní ochranu mělo být možné pouze v jasně vymezených výjimečných případech stanovených touto směrnicí a v souladu se zásadou nezbytnosti a přiměřenosti, pokud jde o způsoby účelu zajištění. Tento princip se promítá do právní úpravy využití zvláštních opatření v § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu, dle kterého může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účelně uplatnit zvláštní opatření. Žalobce odkázal na dosavadní judikaturu Nejvyššího správního soudu, mj. i na rozsudek tohoto soudu č.j. 7Azs 269/2016-21 ze dne 22.12.2016 a zdůraznil, že i v případě, že by byl dán důvod zajištění podle ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, v žádném případě nenastala situace, v níž by nebylo možné aplikovat zvláštní opatření. V jeho případě se zjevně nejedná o standardní situaci, nebyl zajištěn na základě vlastní činnosti policie, nýbrž v okamžiku, kdy se pokoušel aktivně svoji pobytovou situaci řešit a dobrovolně se dostavil na příslušný orgán cizinecké policie. Domáhal se proto zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 15.12.2017 č.j. OAM-177/LE-VL14-VL16-PS-2017 a z obsahu připojeného správního spisu žalovaného

a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (ust. § 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.).

5. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z předloženého správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázány následující skutečnosti:
 - dne 13.12.2017 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany;
 - dne 11.12.2017 vydala Policie ČR, Krajské ředitelství policie kraje Vysočina, odbor cizinecké policie v Jihlavě rozhodnutí o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění s tím, že doba tohoto zajištění byla stanovena do 19.2.2018;
 - z protokolu o výsledku žalobce sepsaného dne 11.12.2017 výše uvedeným orgánem cizinecké policie, že se žalobce dne 11.12.2017 v 10:50 hod. dostavil na cizineckou policii a že lustrací bylo zjištěno, že porušuje opakovaně právní předpis, maří výkon správního rozhodnutí, pobývá na území ČR bez cestovního dokladu a bez víza, ač k tomu není oprávněn. Žalobce u tohoto výsledku uvedl, že bude vypovídat pouze v přítomnosti svého právního zástupce;
 - dne 12.12.2017 vydal odbor cizinecké policie v Jihlavě, Krajské ředitelství policie kraje Vysočina rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 a písm. c) bod 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů;
 - z poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 20.12.2017, že žalobce odpověděl na otázku, z jakých důvodů žádá o mezinárodní ochranu to, že nechce žít v Alžíru, neboť není muslim a že zde má dítě, jemuž chce být otcem. Je zvyklý žít v Evropě;
 - z protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 20.12.2017, že žalobce při něm uvedl, že jej arabové přiměli k odchodu z vlasti, neboť jej nenechají volně vyznávat náboženské hodnoty. Vláda je arabská a ateisty nenechají volně se vyjadřovat. Do České republiky přijel tak „načerno“, po třech měsících zde potkal přítelkyni, která s ním otěhotněla. V roce 2015 šel dobrovolně na policii řešit svůj pobyt a obdržel vyhoštění. Toto rozhodnutí bylo zrušeno a poté žalobce dostal opakovaně zamítavá rozhodnutí o svých odvoláních. Vždy docházel na policii dobrovolně a naposledy tak učinil dne 11.12.2017 v Jihlavě, kde byl zadržen, protože nevěděl, že mu vyprchá poslední lhůta. Domnívá se, že se tato věc vyřeší narozením jeho syna. Jako druhý krok učinil žalobce žádost o mezinárodní ochranu.
6. Žalobou napadeným rozhodnutím byl tedy žalobce zajištěn podle ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, podle kterého ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

7. Jediným žalobním bodem vzneseným v žalobcově žalobě byla námitka, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření žalobci podle ust.
§ 47 zákona o azylu.
8. Podle ust. § 47 odst. 1 zákona o azylu se zvláštním opatřením rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany:
 - a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo
 - b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.
9. Podle odst. 2 téhož ustanovení může ministerstvo rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.
10. Krajský soud v Ostravě již ve svém dřívějším rozhodnutí ze dne 2.5.2017 č.j. 18A 11/2017-19 (na které mj. odkázal i ve své žalobě žalobce) poukázal na dosavadní judikaturu zdůrazňující, že zajištění podle zákona o pobytu cizinců, tak i zajištění podle zákona o azylu představuje krajní prostředek, jehož následkem je omezení či zbavení osobní svobody cizince, jde tedy o citelný zásah do základního práva jednotlivce na nedotknutelnost jeho osoby a na osobní svobodu, který je přípustný jen za podmínek stanovených zákonem a souladných s ústavním pořádkem (viz. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23.11.2011, č.j. 7As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS, rozsudek téhož soudu ze dne 22.7.2010, č.j. 9As 5/2010-74, č. 2129/2010 Sb. NSS, nálezy Ústavního soudu ze dne 12.5.2009, sp. zn. PL ÚS 10/08 č. 229/2009 Sb.). Rozhodnutí o zajištění je vázáno na podmínku, že není možné účinně uplatnit zvláštní opatření podle výše citovaného ust. § 47 zákona o azylu. Obdobně i směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU v čl. 8 odst. 2 uvádí, že členské státy mohou zajistit žadatele o azyl pouze v případě nutnosti, kdy nelze účinně uplatnit mírnější donucovací opatření.
11. V projednávané věci odůvodnil žalovaný nepoužití zvláštních opatření následovně:
... „vzhledem k tomu, že cílem jmenovaného ve skutečnosti není získat ochranu před pronásledováním, respektive vážnou újmu, nýbrž snaha vyhnout se svému zajištění a vyhoštění, byl by jeho propuštěním ze zajištění ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany. V průběhu řízení o zajištění vedeného OPKP Jihlava bylo tak jednoznačně prokázáno, že jmenovaný se vyhýbá svým povinnostem, když dlouhodobě nerespektoval svou povinnost vycestovat z území ČR, a to zcela vědomě. Z tohoto důvodu by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo dle názoru správního orgánu účinné.
O neúčinnosti zvláštního opatření v případě jmenovaného svědčí nejen jeho naprosté nerespektování právního řádu i jemu uložených povinností, ale také jeho zcela účelové jednání. Je tedy zcela zřejmé, že v jeho případě nelze uložení zvláštního opatření považovat za účinné. Při zadržení policií policejnímu orgánu jmenovaný žádnou překážku ve

vycestování z území ČR neuvedl a poté, co byl zajištěn, a tedy omezen na svobodu, podal žádost o mezinárodní ochranu.“

12. Z takto podaného odůvodnění (obdobně jako v rozsudku ze dne 2.5.2017 č.j. 18A 11/2017-19) musí krajský soud konstatovat, že z něj není zřejmé, v čem konkrétně by byl průběh správního řízení ve věci udělení mezinárodní žalobce ohrožen. Krajský soud již dříve uvedl, že tvrzení, že by byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany proto, že se žalobce mezinárodní ochrany domáhá z důvodů nikoliv ochrany před pronásledováním či vážnou újmu, ale ve snaze vyhnout se svému zajištění a vyhoštění, není logické. Skutečnost, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu za účelem vyhnout se zajištění a vyhoštění, je důvodem pro zajištění podle ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, avšak zdůvodňuje nedostatečně nemožnost použití mírnějších prostředků než je toto zajištění, tedy právě použití zvláštních opatření podle § 47 téhož zákona. Konečně ani v této projednávané věci nelze přihlídnout ke skutečnosti, že se žalobce sám dne 11.12.2017 dostavil dobrovolně na odbor cizinecké policie ČR v Jihlavě za účelem řešení otázky dalšího pobytu na území ČR.
13. Krajský soud se shora uvedených důvodů napadené rozhodnutí v souladu s ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. pro vady řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti jeho odůvodnění zrušil a věc žalovanému podle odst. 4 téhož ustanovení vrátil k dalšímu řízení. Při svém novém rozhodování bude muset přezkoumatelně vysvětlit, z jakých důvodů v případě žalobce nelze použít zvláštních opatření ve smyslu ust. § 47 zákona o azylu.
14. V souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. byl žalovaný zavázán k náhradě nákladů řízení žalobce ve výši 6 800 Kč, představující náklady jeho zastoupení advokátem v rozsahu dvou úkonů právních služeb po 3 100 Kč a dvou režijních paušálů po 300 Kč v souladu s ust. § 9 odst. 4 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
15. Návrh žalobce, aby mu byl ustanoven zástupce z řad advokátů Mgr. Umar Switat, krajský soud zamítl, neboť žalobce je v tomto řízení zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou na základě plné moci udělené tomuto advokátu dne 3.1.2017.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně, do dvou týdnů po jeho doručení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domáhat soudního výkonu rozhodnutí.

Ostrava dne 24. ledna 2018

JUDr. Petr Indráček
samosoudce